

Het oude raadhuis van Ulm met de bibliotheek (grote foto)

De fontein Albert-Einstein-Brunnen (foto rechts boven)

De schitterende rococo-bibliotheekzaal van het klooster Wiblingen (foto rechts onder)

Blaubeuren, Blautopf (foto rechter blz., links)

Grot 'Hohler Fels' (foto rechter blz., rechts boven)

Sammlung Weishaupt (foto rechter blz., rechts onder)

TOPBEZIENSWAARDIGHEDEN

- Het Ulmer Munster
- De historische stadswijken Fischer- en Gerberviertel met wandelpromenade op de stadsmuur en Metzgerturn
- De Bondsvesting Ulm
- Sammlung Weishaupt
- Klooster Wiblingen

'In Ulm, um Ulm und um Ulm herum' – dit bekende, moeilijk uit te spreken zintje staat voor heel bijzondere stadsbeleving in de 'tweelingsteden' Ulm en Neu-Ulm aan de Donau. Daarbij heeft Ulm zijn bezoekers behalve het Ulmer Munster – met de hoogste kerktoren ter wereld – een betoverend mooie stadskern te bieden met de pittoreske oude visserswijk Fischerviertel en het klooster Wiblingen voor de poorten van de stad. Aan de andere kant van de Donau verrast de zusterstad Neu-Ulm met een modern stadsbeeld. Musea en collecties van naam, muziek, theater en beroemde festiviteiten zoals het historische toernooi 'Fischerstechen' en het watercorso 'Nabada' zorgen voor attractieve recreatiemogelijkheden.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

De highlights: het Ulmer Munster met de hoogste kerktoren ter wereld en talrijke meesterwerken uit de late gotiek, de historische vissers- en

leerlooierswijk met pittoreske steegjes en bruggen, het raadhuis van Ulm uit het jaar 1370 met rijk beschilderde façade, de wandelpromenade op de stadsmuur met de toren Metzgerturn, de Bondsvesting Ulm (1842-1859), het grootste bewaard gebleven vestingcomplex van Duitsland, het klooster Wiblingen met de schitterende bibliotheekzaal in rococostijl en het historische Zeughaus met de Einstein-fontein.

MUSEA EN TENTOONSTELLINGEN

Het Ulmer Museum toont een aanzienlijke collectie kunst en kunstambacht vanaf de tijd van de Middeleeuwen met archeologische vondsten. In de nieuwbouw staat u Europese en Amerikaanse kunst uit de tijd na 1945 te wachten. Het Broodmuseum herbergt een permanente expositie over de ontwikkelingsgeschiedenis van het graan en

over de geschiedenis van het malen en bakken. In het Neu-Ulmer Museum op de Petrusplatz is het Edwin Scharff Museum gevestigd met sculpturen, schilderijen en grafische kunst van Edwin Scharff. En tot slot het Donauschwäbisches Zentralmuseum: hier wordt de bewegende geschiedenis van de 'Donauschwabern', de Duitse etnische volksgroep in Roemenië, van de 18e eeuw tot heden getoond.

PARKEN EN PLANTSOENEN

De Friedrichsau Ulm is het terrein van de voormalige 'Landesgartenschau' (tuinbouwmanifestatie) aan de Donau met dierenpark en speelplaatsen. Eveneens het verkennen waard: het Glacis-stadspark in Neu-Ulm met de watertoren en een showbühne op het water voor concerten en openluchtmanifestaties. De Botanische Tuin van de Uni(versiteit) Ulm bevindt zich op een ca. 28 ha groot terrein met tropische kassen, een

Op het Kunstpad bij de universiteit: sculptuur Adam & Eva van Niki de St. Phalle

Ligging en aanrijroute: B5

Ulm Hauptbahnhof (CS): ICE-/IC-/EC-aansluitingen, InterRegio-treinen en haltes van lokaltreinen
Autosnelwegen: A7, A8
Luchthavens: Stuttgart, München, Augsburg, Memmingen

apothekerstuin en een boerentuin. Het Kunstpad bij de universiteit is een 1,5 km lange rondweg met talrijke kunstwerken, onder andere van Niki de St. Phalle.

SHOPPING

In de tweelingsteden kan men ook voortreffelijk rondwandelen en winkelen. Behalve de belangrijkste 'shoppingmijl' in de binnenstad, die van het station tot aan het Munster reikt, zijn er ook nog talrijke steegjes en pleintjes in Ulm en Neu-Ulm, waar de winkels met hun verfijnde assortiment de aandacht trekken. En op circa 10 minuten afstand van de city bevindt zich het Blautal-Center, een van de grootste winkelcentra van Zuid-Duitsland.

ETEN EN DRINKEN

Internationale keuken van hoog niveau en lekkere regionale specialiteiten – in Ulm/Neu-Ulm wordt bewezen dat dit geen tegenstellingen zijn. Want hier staan de gasten behalve een hoogwaardige internationale keuken ook typisch Zwabisch-Beierse streekgerechten te wachten. Welsmakend toebereid komen bijvoorbeeld de beroemde deegwaren 'Spätzle', 'Maultaschen' en 'Schupfnudeln' op tafel of – bij de koffie of thee – het bekende 'Ulmer suikerbrood'. En alles wordt op de typisch vriendelijke en gastvrije manier geserveerd.

EVENEMENTEN EN TOPMANIFESTATIES

De belangrijkste feestdag in Ulm is de 'Schwörmontag'. Ieder jaar legt de burgemeester op de één na laatste maandag van juli 's ochtends de historische eed af op de stadsstatuten, voordat er 's middags tienduizenden mensen naar de Donau stromen om het 'Nabada', een carnavalesk watercorso mee te maken. Van supraregionaal belang is ook de kerstmarkt in Ulm, die jaarlijks vele honderdduizenden mensen naar de Münsterplatz lokt. Om de twee jaar wordt het 10-daagse 'Internationale Donaueest' gehouden, dat de culturen van de Donaulanden volkerenverbindend in de tweelingsteden aan de Donau bij elkaar brengt (eerstvolgende datum: 2010).

BIJZONDERE HIGHLIGHTS

Ulm heeft met de toren van het Munster de hoogste kerktoeren ter wereld, het biedt in het Ulmer Museum onderdak aan de 'leu-wenmens', een 35.000 jaar oud mens- en dierenbeeldje en daarmee het oudste wereldwijd, en in de oude visserswijk 'Fischer-viertel' staat het scheefste hotel ter wereld. Maar niet alleen met deze superlatieven weten Ulm/Neu-Ulm zich in het juiste licht te plaatsen. Het bekijken waard zijn ook de 'lichtjesserenade' (op de zaterdag vóór

Shopping in de Hirschstrasse

BOEKBARE AANBIEDINGEN

'Ulm: spatzial' – zo heet het basisarrangement waarmee u de tweelingsteden Ulm/Neu-Ulm aan de Donau voordelig kunt verkennen. Dit weekendarrangement omvat een overnachting en de Ulm-Card (zie beneden). Het arrangement is reeds vanaf **EUR 51,00** per persoon in een tweepersoonskamer boekbaar bij Ulm/Neu-Ulm Touristik GmbH (UNT). Verdere arrangementen worden aangeboden t.g.v. de kerstmarkt (vanaf **EUR 50,00** p.p. incl. braadworst en glühwein als extra's bij 'Ulm: spatzial') en t.g.v. van speciale culturele evenementen.

SERVICEDIENSTEN VAN DE TOURIST INFORMATION (VV)

Vriendelijk vakkundige en goed gefundeerde informatie verstrekken: dat is de belangrijkste taak van het team in de Tourist-Information Ulm/Neu-Ulm. Maar dat is nog lang niet alles: hier worden bovendien stads- en speciale themarondleidingen bemiddeld (in 10 verschillende talen), de gast kan er zijn accommodatie boeken en last but not least houden wij voor hem een enorme keuze aan souvenirs beschikbaar – van edele zilveren sierspeldjes tot Einstein-handdoeken (Albert Einstein werd namelijk in 1879 in Ulm geboren).

CITY CARD

Kleine prijs – veel korting, dat is de bedoeling van de Ulm-Card. Voor slechts 8,00 EUR per persoon krijgt u onder andere korting op de entreprijs bij de klim naar de toren van het Munster, bij een bezoek aan het Ulmer Theater, bij een boottocht op de Donau en in het recreatiebad 'Atlantis'. Om nog maar te zwijgen van de extra's die helemaal gratis zijn! Behalve de Ulm-Card is er ook een museumpas verkrijgbaar, die u voor EUR 12,00 per persoon vrij entree biedt in 7(!) musea en collecties in Ulm en Neu-Ulm.

'Schwörmontag'), talrijke sportevenementen van (inter-)nationale betekenis en sinds de herfst 2007 de nieuwe Kunsthalle Weishaupt. En in 2009: het wereldkampioenschap Kung Fu.

EXCURSIETIPS

Bij twee zulke attractieve steden hoort ook een aantrekkelijke omgeving. De Zwabische Alb biedt als nationaal geopark bijvoorbeeld spannende grotten, imposante kastelen en pittoreske dalen, Opper-Zwaben blinkt uit door de wereldbekende barokkerken en kloosters, en Beiers-Zwaben kan bogen op aantrekkelijke stadjes in een weids landschap. Vlakbij zijn ook LEGOLAND® Duitsland in Günzburg (ca. 25 km vanaf Neu-Ulm), het teddyberenland van Steiff in Giengen (ca. 30 km vanaf Ulm) en het slot Neuschwanstein bij Füssen (ca. 90 km vanaf Ulm).

Tourist-Information der Ulm/Neu-Ulm Touristik GmbH
Münsterplatz 50 (Stadthaus), 89073 Ulm
Tel.: +49 (0)731.161-2830
Fax: +49 (0)731.161-1641
info@tourismus.ulm.de
www.tourismus.ulm.de